

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 13 0 К 002083 14 Кж
Бања Лука, 20.3.2014. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ !

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Драгомира Миљевића, као предсједника вијећа, Слободана Милашиновића и Горане Микеш, као чланова вијећа, уз учешће записничара Софије Рибих, у кривичном предмету против оптуженог В.И. због кривичног дјела силовања из члана 193. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалбама оптуженог и његовог браниоца, изјављеним против пресуде Окружног суда у Добоју број: 13 0 К 002083 13 К од 3.12.2013. године, у сједници вијећа одржаној дана 26.9.2013. године, у присуству републичког тужиоца Витомира Солдата, оптуженог и његовог браниоца, донио је

П Р Е С У Д У

Одбијају се као неосноване жалбе оптуженог В.И. и његовог браниоца и потврђује пресуда Окружног суда у Добоју број: 13 0 К 002083 13 К од 3.12.2013. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Добоју број: 13 0 К 002083 13 К од 3.12.2013. године оптужени В.И. оглашен је кривим због кривичног дјела силовања из члана 193. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС) и осуђен на казну затвора у трајању од 8 (осам) година. На основу члана 99. став 4. Закона о кривичном поступку Републике Српске (у даљем тексту: ЗКП РС) оптужени је ослобођен обавезе плаћања трошкова кривичног поступка, а оштећена је упућена да свој имовинскоправни захтјев остварује у парничном поступку.

Против те пресуде жалбе су благовремено изјавили оптужени, који не наводи жалбене основе, а и из садржаја жалбе произилази да се пресуда побија због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, без конкретног приједлога и бранилац оптуженог, адвокат Д.П. из Д., који пресуду побија због битне повреда одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде Кривичног закона и одлуке о кривичној санкцији, са приједлогом да се уважавањем жалбе побијана пресуда укине и предмет врати на поновно суђење првостепеном суду.

Одговор на жалбе није поднесен.

На сједници вијећа бранилац оптуженог је у цјелости остао код жалбе и приједлога из жалбе, оптужени је такође у цјелости остао код жалбе и приједлога из жалбе, с тим што је подржао жалбу и приједлоге из жалбе свог браниоца. Републички тужилац је предложио да се жалбе оптуженог и његовог браниоца одбију као неосноване.

Испитујући првостепену пресуду у оном дијелу који се жалбом добија у смислу одредбе члана 320. ЗКП, овај суд је одлучио као у изреци ове пресуде из сљедећих разлога:

Жалба браниоца оптуженог пресуду добија због битне повреде одредаба кривичног поступка, при чему се посебно указује да је препознавање оптуженог од стране оштећене извршено на нелегалан начин, оспоравајући и налаз ДНК анализе јер су на незаконит начин прибављена крв оптуженог, одјећа и све друго што је вјештачено, сматрајући да је и овај доказ прибављен на незаконит начин и да се пресуда не може на њему засновати, у чему би се манифестовала битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка з) ЗКП РС.

Тај приговор по оцјени овога суда није основан јер из Записника о препознавању лица и пратеће фотодокументација ЦЈБ Д. број 09-02/3-1-230-259/12 од 28.12.2012. године произилази да је препознавање обављено у складу са одредбама члана 150. став 3. ЗКП РС, односно на начин да је свједок - оштећена прво описала лице, па јој је тек послје тога показан оптужени ради препознавања и то заједно са другим, оштећеној непознатим лицима. Осим тога из исказа оштећене произилази да је два пута ишла на препознавање у полицију, први пут су јој показана непозната лица, а други пут је препознала учиниоца иако није била 100% сигурна, јер ожиљак које је уочила на оптуженом није био тако јак и није имао браду као када га је први пут видјела. Исто тако неоснован је приговор законитости прибављања предмета и крви оптуженог у циљу ДНК анализе, као и приговор законитости налаза и закључка ДНК анализе. Ово из разлога што из садржина Записника о добровољној предаји предмета и фотодокументација од 24.03.2012. године ЦЈБ Д. произилази да су хлаче које су биле предмет ДНК вјештачења, а на којима су уочени трагови који асоцирају на људску сјемену течност добровољно предате од стране мајке оштећене дан након критичног догађаја, а из наредбе Окружног суда у Добоју од 24.12.2012. године да је наређено узимање крви од оптуженог. Дакле, и овај суд прихвата да су наведени трагови изузети на законит начин и да су могли бити кориштени за ДНК анализу.

Не стоје наводи оптуженог и браниоца оптуженог изнесени у жалбама да је првостепени суд, на бази погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, погрешно примјенио закон и извео погрешан закључак да је оптужени починио кривично дјело силовања. Нема основа за тврдњу жалби да је првостепена пресуда заснована на погрешно утврђеном чињеничном основу зато што, према тези жалби, нису правилно утврђене све чињенице од одлучног значаја за постојање кривичног дјела силовања у радњама оптуженог.

Првостепени суд је пажљивом анализом изведених доказа, а посебно исказа оштећене и оптуженог као свједока, доводећи их у везу са налазима и мишљењима вјештака и на основу резултата изведених доказа и изнесених чињеница на главном претресу, на које се позива у образложењу пресуде, на поуздан начин утврдио да је оптужени, на начин и под околностима описаним у изреци првостепене пресуде, починио наведене радње и у тим радњама правилно нашао сва битна законска обиљежја кривичног дјела силовања из члана 193. став 2. у вези става 1. КЗ РС.

Наиме, према утврђењу побијане пресуде до обљубе млдб. оштећене од стране оптуженог дошло је уз употребу силе којом је оптужени савладао и физички и психички отпор оштећене.

Није спорно ни за овај суд да је оптужени употребом силе принудио на обљубу оштећену, која је у вријеме извршења дјела била малољетна, и да су у описаним радњама садржани сви битни елементи кривичног дјела силовања. Најнепосреднији доказ је исказ оштећене у коме између осталог наводи да је критичне прилике поред пута којим се кретала стао бијели "Голф 2", да је прешла на другу страну, да је један господин који је сједио у аутомобилу закорачио из аута и кренуо за њом, да је почела бјежати и вриштати, да ју је он ухватио за косу и ставио јој руку преко уста како не би могла вриштати, а након тога увукао у ауто и одвезао до близу цркве, гдје је оборио сједиште, питао ју је које је годиште па му је она рекла 1999, да ју је почео љубити, да га је она одгуривала и да је почела вриштати, да је он ставио руку у задњи џеп и рекао јој да буде мирна да и да се неће вратити кући ако буде пружала отпор и да јој је након тога откопчао хлаће и скинуо гаћице, откопчао и своје хлаће и свој полни орган ставио у њен полни орган од чега је осјетила наглу бол и почела вриштати, те да је два пута ишла на препознавање у полицију и да је други пут препознала учиниоца иако није била 100% сигурна. Овакав исказ оштећене потврђен је и исказима свједока Б.О., Д.П., Д.М., М.Д. и В.М., а посебно налаза и закључка ДНК анализе.

Дакле, у конкретном случају примарна сила је употребљена са основним циљем да се оштећена принуди на обљубу. Циљ ове принуде је био да се сломи отпор оштећене и да се оштећена демотивише да уопште пружа отпор, на који начин се такође омогућава принудна обљуба. Очигледно је да је до сламања отпора и демотивације оштећене дошло након што је оптужени ставио руку у задњи џеп, рекао оштећеној да буде мирна и запријетио да се неће вратити кући ако буде пружала отпор, чиме се може објаснити одсуство видљивих повреда. Дакле, употреба силе ради извршења насилне обљубе не мора да буде увијек таква да оставља физичке трагове у облику тјелесне повреде на тијелу оштећене, већ је довољна сила таквог интензитета којом се, и поред тога што она не оставља трагове на тијелу оштећене, ипак савлађује отпор оштећене. С друге стране, као физички отпор оштећене не сматра се само такав отпор који оставља трагове на нападачу, већ и сваки онај отпор кроз који се на било који начин изражава одбијање намјераване и предстојеће обљубе. Нема добровољног пристанка на обљубу без властите одлуке оштећене, њеног властитог учешћа, жеље и воље на обљубу. Пристанак у смислу пасивног трпљења усљед силе или пријетње није добровољни пристанак, јер му недостаје

властита одлука оштећене да престане са давањем отпора независно од утицаја силе или пријетње.

Проведеним доказима и њиховом правилном оцјеном у побијаној пресуди, што у цјелости прихвата и овај суд, првостепени суд је правилно утврдио све одлучне чињенице, разјаснивши све битне околности од значаја за правилно пресуђење овог предмета, а посебно за правну оцјену дјела, па супротна тврђења оптуженог и његовог браниоца нису основана. Према томе чињенична и правна основа првостепене пресуде у свему је правилна, а првостепена пресуда даје детаљне разлоге правне оцјене радњи оптуженог, дајући за то ваљане разлоге.

Уз жалбени приговор одлуци о казни браниоца оптуженог не конкретизују се било какве околности које би оправдавале блаже кажњавање или изрицање другачије одлуке нити ова жалба садржи приједлог у погледу одлуке о казни. Разматрајући одлуку о казни овај суд налази да је првостепени суд правилно утврдио све околности како олакшавајућег карактера (породичне прилике оптуженог, да је ожењен и отац двоје млдб. дјеце), тако и све околности отежавајућег карактера (упорност коју је оптужени показао, јачина повреде заштићеног добра, посљедице дјела, ранији живот и вишеструка осуђиваност оптуженог који је укупно 28 пута осуђиван), на које се позива у образложењу побијане пресуде, те наведеним околностима дао одговарајући значај. Изречена казна затвора у трајању од 8 (осам) година и по оцјени овог суда је адекватна тежини почињеног дјела и степену кривице оптуженог, јер изречена казна представља потребну мјеру казне да би се остварили захтјеви законом прописане сврхе кажњавања, како у сегменту васпитног дјеловања оптуженог да убудуће не чини кривична дјела, тако и у превентивном дјеловању према другима ради одвраћања од вршења кривичних дјела.

Ради изнијетог овај суд је жалбе оптуженог и његовог браниоца одбио као неосноване на основу члана 327. ЗКП РС и првостепену пресуду потврдио.

Записничар
Софија Рибич

Предсједник вијећа
Драгомир Миљевић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске управе
Амила Подрашчић